



Potilasohje
16.5.2023

Peräaukon haavauma

Peräaukon haavauma eli fissuura ani on peräaukon ihon eräänlainen halkeama. Se saa alkunsa yleensä ummetuksesta, kun kova uloste vahingoittaa peräaukkoa. Joskus ripulitaudin yhteydessä runsas pyyhkiminen voi aiheuttaa haavauman. Haavauma aiheuttaa kipua, joka pahenee ulostaessa. Pyyhkiessä paperissa voi näkyä pieni määrä kirkasta verta.

Haavauma liittyy usein kovaan ulosteeseen, sitä voidaan ehkäistä tehokkaalla ummetuksen hoidolla. Myös säännöllisellä peräaukon hygienialla (saippuapesut) haavaumien syntyä voidaan todennäköisesti estää.

Haavauman itsehoito

Haavaumista 80 % paranee itsestään. Ummetuksen hoito on tärkeää paranemisen edistämiseksi ja myös haavauman uusiutumisen estämiseksi. Paranemista voi auttaa huolehtimalla hygieniasta suihkuttamalla peräaukkoa pari kertaa päivässä ja ulostamisen jälkeen. Lämpimät (noin 40-asteiset) istumakylvyt aamuin illoin 15-20 minuutin ajan helpottavat kipua ja peräaukon sulkijalihasten supistustilaa.

Pitkittyneen haavauman hoito

Lääkäriin on syytä hakeutua, jos vaivat ovat hankalat itsehoidosta huolimatta tai oireet jatkuvat pitempään kuin 1-2 kuukautta. Jos haavauma ei parane kahdessa kuukaudessa, se on muuttunut pitkäaikaiseksi eli kroonistunut. Tällöin voidaan kokeilla nitraatti- tai diltiatseemi -voiteita, joilla noin puolet haavaumista paranee. Kipua ulostamisen yhteydessä voidaan lievittää puudutusainetta sisältävillä voiteilla tai peräpuikoilla.

Usein krooninen haavauma vaatii kirurgisen hoidon, johon nykyisten ohjeiden mukaan ryhdytään, jos muu hoito ei ole tehonnut neljän kuukauden aikana. Leikkauksessa katkaistaan peräaukon sulkijalihaksen säikeitä.

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.